

369972

RZĄD RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z jednej strony i RZĄD UKRAIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ z drugiej strony - w głębokim przeświadczeniu, że każdy naród posiada przyrodzone prawo samostanowienia o swoim losie i określenia stosunku swoich z sąsiadami, i jednakże ożywione chęcią ugruntowania podstaw pod zgodne i przyjazne współżycie dla dobra i rozwoju obu narodów - zgodziły się na następujące postanowienia:

I.

Uznając prawo UKRAINY do niezależnego bytu państwowego na terytorium w granicach, jak będą one na północ, wschód i południe określone na zasadzie umów UKRAIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ z graniczącymi z nią z tych stron sąsiadami - RZECZYPOSPOLITA POLSKA uznaje DYREKTORJAT niepodległej UKRAIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ z Głównym Atamanem Panem Simonem PETLURĄ na czele ze zwierzchnią władzę UKRAIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ.

II.

Granice między RZECZYPOSPOLITĄ POLSKĄ a UKRAIŃSKĄ REPUBLIKĄ LUDOWĄ zostaje określone w sposób następujący: na północ od rzeki Dniestru wzdłuż rzeki Zbrucz, a następnie wzdłuż byłej granicy między Austro-Węgrami a Rosją do Wyszegródka, a od Wyszegrodka na północ przez wzgórza Krzemienieckie, a następnie po linii na wschód od Zdołbunowa, następnie wzdłuż wschodnich granic administracyjnych powiatu Równieńskiego, dalej na północ wzdłuż granicy administracyjnej byłej gubernji Mińskiej do przecięcia jej przez rzekę Prypeć, a następnie Prypecią do ujścia jej. Co do powiatu Równieńskiego, Dubieńskiego i części Krzemienieckiego, które obecnie przypadają RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ nastąpi później ściślejsze porozumienie.-

Szczegółowe określenie linii granicznej powinno być przeprowadzone przez specjalną polską - ukraińską komisję złożoną z odpowiednich fachowców.

III.

RZĄD POLSKI przyznaje UKRAINIE terytorja na wschód od linii granicznej, wymienionej w art. II - im niniejszej umowy - do granic Polski z roku 1722 /przedrozbiorowej/, które Polska już posiada lub odzyska od Rosji drogą orężną lub dyplomatyczną.

IV.

RZĄD UKRAIŃSKI zobowiązuje się nie zawierać żadnych umów międzynarodowych, skierowanych przeciwko Polsce; do tego samego zobowiązuje się RZĄD RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ wobec UKRAIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ.

V.

Prawa narodowe - kulturalne, jakie RZĄD POLSKI zabezpieczy obywatelom narodowości ukraińskiej na terytorjum RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ będą w nie-mniejszym stopniu zabezpieczone obywatelom narodowości polskiej w granicach UKRAIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ i odwrotnie.

VI.

Zostają zawarte umowy ekonomiczno - handlowe między RZECZYPOSPOLITĄ POLSKĄ a UKRAIŃSKĄ REPUBLIKĄ LUDOWĄ.

Sprawa agrarna na Ukrainie będzie rozwiązana przez konstytuantę. Do chwili zwołania konstytuanty prawne stanowisko właścicieli ziemskich polskiej narodo-

wości na Ukrainie określa się na zasadzie specjalnego porozumienia między RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ a UKRAIŃSKĄ REPUBLIKĄ LUDOWĄ.

VII.

Zostaje zawarta konwencja wojskowa, która stanowi część integralną niniejszej umowy.

VIII.

Umowa niniejsza pozostaje tajną. Nie będzie mogła być zakomunikowaną stronie trzeciej, ani opublikowana w całości lub w części inaczej, jak za wzajemną zgodą obu kontraktujących stron, z wyjątkiem art. I-go, który zostanie ogłoszony po podpisaniu niniejszej umowy.

IX.

Umowa niniejsza nabiera siły natychmiast po podpisaniu jej przez strony kontraktujące.

Podpisano w Warszawie dnia 21 kwietnia 1920 roku - dwóch egzemplarzach, sporządzonych jeden w języku polskim, jeden w języku ukraińskim, z zastrzeżeniem, że w razie wątpliwości tekst polski będzie uważany za miarodajny.

Kierownik Ministerstwa
Spraw Zagranicznych
Rzeczypospolitej Polskiej
/-/ Jan Dębski.

Kierownik Ministerstwa
Spraw Zagranicznych Ukra-
ińskiej Republiki Ludowej
/-/ Andrzej Liwicki.

PROJEKT KONWENCJI WOJSKOWEJ POLSKI Z UKRAINĄ

- 1/. Niniejsza konwencja wojskowa tworzy integralną część konwencji politycznej, wchodzi z nią równocześnie w życie i obowiązuje aż do czasu zawarcia stałej konwencji wojskowej pomiędzy Rządem Polskim a Ukraińskim.
- 2/. Wojska Ukraińskie i Polskie odbywają akcję wspólnie - jako wojska sprzymierzone.
- 3/. W razie wspólnej akcji polsko-ukraińskiej przeciwko wojskom sowieckim na terenach prawobrzeżnej Ukrainy położonych na wschód od obecnej linii frontu polsko-bolszewickiego, operacje wojskowe odbywają się po wspólnym porozumieniu się Nacz. Dow. W.P. z Główną Komendą Wojsk Ukr. pod naczelnym kierownictwem Dow. W.P.
- 4/. Nacz. Dow. W.P. przydzieli do Sztabów operacyjnych wojsk ukraińskich swoich oficerów, a Gł. Kom. W. Ukr. przydzieli w porozumieniu z Nacz. Dow. W.P. do polskich dowództw, oddziałów, zakładów i t.d. swoich oficerów łącznikowych.
- 5/. Wojska, postawione przez Gł. Kom. W. Ukr. do dyspozycji Nacz. Dow. użyje to dowództwo, możliwie nie rozdrabniając ich na małe jednostki taktyczne, stosownie do operacyjnych, przez siebie określonych, potrzeb na terenach Ukrainy.
W miarę postępu akcji - o ile warunki operacyjne na to pozwolą - na życzenie Gł. Kom. Wojsk Ukr. - Nacz. Dow. W.P. skupi razem jaknajrychlej jednostki ukraińskie i wyznaczy im własny rejon działania i specjalne zadania strategiczne w celu oddania ich z powrotem do bezpośredniej dyspozycji Gł. Kom. Wojsk. Ukr.
- 6./ Z chwilą rozpoczęcia wspólnej akcji przeciwko bolszewikom Rz.d. Ukraiński zobowiązuje się dostarczać w naturze niezbędnych artykułów żywnościowych dla armii polskiej operującej na tym terenie, w ilości potrzebnej zgodnie z planem operacyjnym /główne artykuły: mięso,

tłuszcze, mąka, zboże, kasza, ziemniaki, cukier, owies, siano, skoma i t.p./ na podstawie norm wyżywienia, obowiązujących w wojsku polskim i potrzebne podowody.

a/ W tym celu do dowództw dywizji i armji polskich przydzieleni zostaną komisarze cywilni, lub oficerowie prowiantowi ukraińscy, których obowiązkiem będzie zaopatrywać dywizję /armję/ w niezbędną ilość artykułów żywnościowych i podwód.

b/ W razie niedostarczenia przez Rząd Ukraiński potrzebnych produktów komisarz cywilny ukraiński w porozumieniu z intendenturą dywizji /armji/ przeprowadza rekwizycję potrzebnych artykułów wśród ludności miejscowej, rozrachowując się kwitami rekwizycyjnymi, opłakaniami i zagwarantowaniami w dwóch językach polskim i ukraińskim. Na kwitach winno być zaznaczone: rodzaj oraz waga tisy czy produktów, a odnośnie podwód i koni - ilość ich czas użytkowania. Na kwicie ma być zaznaczone iż wypłacono tylko część należności z wymienieniem sumy, że reszta będzie uiszczona później przez Rząd Ukraiński.

Rząd Ukraiński zobowiązuje się dostarczyć wojsku polskiemu odpowiedniej gotówki w celu bezpośredniej zapłaty mieszkańcom części należności za dostarczone artykuły wedle cen maksymalnych, jakie będą ustalone przez Rząd Ukraiński. W miarę możliwości za dostarczone podwody płaci się natychmiast pełną należność w wysokości określonej przez Rząd Ukraiński. Wojsko polskie będzie w miarę możliwości kwity rekwizycyjne oraz świadczenia, opłacane gotówką - premjować: solą, naftą, lub innymi środkami pierwszej potrzeby wedle norm i instrukcji, które zostaną osobno wydane.

Do jednostek Ukr. przydzieleni zostaną polscy oficerowie gospodarczy w celu przestrzegania i przeprowadzenia jednolitego premjowania.

c/ Artykuły żywnościowe, nie dostarczone przez Rząd Ukraiński a zatem - dostarczone przez Rząd Polski,

obrachowane według przepisanych norm polskich, obliczając ją Rząd Ukraiński w walucie polskiej według cen, unormowanych dla wojska w Polsce.

d/ Czasowy stosunek waluty ukraińskiej do polskiej obowiązujący wojska, przed zawarciem konwencji finansowej, będzie ustalony przez Nacz. Dow. W. P. w porozumieniu z Gł. Kom. Wojsk. Ukr.

- 7/. W razie zajęcia wyżej wymienionego terenu przez wojska polskie-ukraińskie, lub tylko polskie, Nacz. Dow. W. P. zarezerwowało sobie prawo zarządzania podczas obecnej akcji wojskowej wszystkimi linjami kolejowymi, przy czem personel kolejowy ukraiński pozostaje na swych stanowiskach. O wypadkach i powodach zwalniania ze służby władze ukraińskie będą zawiadamiane. Do władz wojskowo-kolejowych polskich zostaną - w myśl punktu 4 - przydzieleni łącznikowi oficerowie ukraińscy. Rząd Ukraiński przystąpi niezwłocznie do organizowania całego aparatu kolejowego, celem przejęcia kolei we własny zarząd. Czas, sposób, kolejność przejęcia zostaną osobnym układem określone.

Polskie dowództwo pomaga ukraińskim kolejom taborami, opakowaniem, smarami i tęp. materiałami, potrzebnymi do eksploatacji i zapewnienia używalności kolei. W celu kontroli prowadzi się ewidencja wszelkich transportów a także przewozu wszelkiego materiału kolejowego, zgodnie z przepisami ustalonymi odpowiednimi rozkazami Nacz. Dow. W. P. w porozumieniu z Gł. Kom. W. Ukr.

- 8/. Z chwilą rozpoczęcia wspólnej ofensywy i zajęcia nowych terenów prawobrzeżnej Ukrainy, położonych na wschód od obecnej linii frontu polsko-bolszewickiego, Rząd Ukraiński organizuje na takowych swój zarząd i administrację cywilną i wojskową. Tyły wojsk polskich ochraniać będzie polska żandarmerja polowa i polskie wojska etapowe; zluźnienie przez władze ukraińskie nastąpi na zasadzie osobnej umowy po sformowaniu ukraińskiej żandarmerji oraz ukraińskich wojsk etapowych. Na czas pełnienia służby

przez żandarmerję polską i polskie wojska etapowe przydzielili się do ukraińskich władz administracyjnych polskich oficerów łącznikowych.

Zarząd dotychczas zajętych terenów, które na zasadzie umowy politycznej przyznane zostają Ukr. Rep. Lud., pozostają na razie w ręku władz polskich, a Rząd Ukraiński organizuje swój aparat administracyjny i - w miarę jego zorganizowania wchodzi na tych terenach, po porozumieniu się z Rządem Polskim, przechodzi w ręce Rządu Ukraińskiego. Z chwilą podpisania obecnej konwencji w Kamieńcu Podolskim wznowia się funkcjonowanie ukraińskich centralnych urzędów państwowych Nacz. Dow. W.P. niezwłocznie wyda rozkaz, aby miejscowe władze wojskowe i cywilne okazywały przytem wszelką pomoc.

9./ Po wykonaniu ogólnego planu wspólnej akcji ewakuacja wojsk polskich z terenu Ukrainy winna rozpocząć się na wniosek jednej z układających się stron, a techniczne wykonanie ewakuacji - nastąpi na zasadzie wzajemnego porozumienia się Nacz. Dow. W.P. z Gł. Kom. W. Ukr.

10./ Rząd Ukraiński ponosi kosztą wyekwipowania, zaopatrzenia, i utrzymania oddziałów ukraińskich, formowanych na terytorjum Polski, którym czy to Nacz. Dow. W.P. czy to M.S. Wojsk. okazało lub okazywać będzie pomoc w produktach, ekwipunku, broni, amunicji i wszelkiego rodzaju materiale wojennym.

11./ Na terenach Polski w dalszym ciągu kontynuuje się organizacja ukraińskich oddziałów, jak to miało miejsce dotychczas w Brześciu, aż do czasu, kiedy organizacja ta będzie możliwa na własnym terenie.

12./ Nacz. Dow. W.P. zobowiązuje się dostarczyć dla wojsk ukraińskich broni, amunicji, ekwipunku i odzieży w ilości potrzebnej dla 3-ch dyw., wedle etatów przewidzianych dla polskich dywizji ze wszystkimi ich sanitarnymi i innymi tyłowymi zakładami, i - postawi te przedmioty zaopatrzenia do dyspozycji Ukr. M.S. Wojsk.

Artykuły obstalowane lub kupione przez rząd ukraiński za granicą, a przywiezione do miejsca postoju armji ukraiń-

skiej staraniem Rządu Polskiego będą zaliczone na rachunek wyżej wymienionych przedmiotów zaopatrzenia.

- 13/. Zdobyecz kolejowa z wyjątkiem pociągów pancernych wziętych w boju a także inna zdobyecz wojenna z wyjątkiem ruchomej wziętej w boju, stanowią własność państwa Ukraińskiego. Szczegóły zostaną określone osobną umową.
- 14/. Szczegółowa umowa finansowo-gospodarcza, dotycząca niniejszej konwencji, oraz konwencja kolejowa, zostaną dodatkowo zawarte.
- 15/. Obie strony mają prawo zaproponowania zawarcia stałej konwencji wojskowej w chwili uznanej przez siebie za odpowiednią.
Aż do zawarcia nowej ~~konwencji~~ obowiązuje konwencja obecna.
- 16/. Obydwie strony zobowiązują się niniejszą konwencją utrzymać w tajemnicy.
- 17/. Konwencja ta spisana zostaje w języku polskim i ukraińskim.
Obadwa teksty obowiązują. W razie wątpliwości miarodajny jest tekst polski.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

K O N W E N C J A W O J S K O W A

m i ę d z y

P O L S K A a U K R A I N A .

- 1) Niniejsza konwencja wojskowa tworzy integralną część konwencji politycznej z dnia 21.kwietnia 1920 r.,wchodzi równocześnie z nią w życie i obowiązuje aż do czasu zawarcia stałej konwencji wojskowej pomiędzy Rządem Polskim a Ukraińskim.
- 2) Wojska polskie i ukraińskie odbywają akcję wspólnie, jako wojska sprzymierzone.
- 3) W razie wspólnej akcji polsko-ukraińskiej przeciw wojskom sowieckim na terenach prawobrzeżnej Ukrainy, położonych na wschód od obecnej linii frontu polsko-bolszewickiego, operacje wojskowe odbywają się po wspólnym porozumieniu się Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich z Główną Komendą Wojsk Ukraińskich pod naczelnem kierownictwem Dowództwa Wojsk Polskich.
- 4) Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich przydzieli do sztabów operacyjnych wojsk ukraińskich swoich oficerów, a Główna Komenda Wojsk Ukraińskich przydzieli, w porozumieniu z Naczelnym Dowództwem Wojsk Polskich, do polskich dowództw, oddziałów, zakładów i t.d.swoich oficerów łącznikowych.
- 5) Wojska postawione przez Główną Komendę Wojsk Ukraińskich do dyspozycji Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich, użyje to dowództwo stosownie do operacyjnych przez siebie określonych potrzeb na terenach Ukrainy, możliwie nie rozdrabniając ich na małe jednostki taktyczne.
W miarę postępu akcji i o ile warunki operacyjne na to pozwolą, na życzenie Głównej Komendy Wojsk Ukraińskich, Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich skupi razem jaknajrychlej jednostki ukraińskie i wyznaczy im własny rejon działania i specjalne zadanie strategiczne, w celu oddania ich z powrotem do bezpośredniej dyspozycji Głównej Komendy Wojsk Ukraińskich.
- 6) Z chwilą rozpoczęcia wspólnej akcji przeciwko bolszewikom, Rząd Ukraiński zobowiązuje się dostarczać w naturze niezbędnych artykułów żywnościowych dla Armji Polskiej, operującej na tym terenie w ilości zgodnie z planem operacyjnym(główne artykuły:mięso

tłuszcze, mąka, zboże, kasza, ziemniaki, cukier, owies, siano, słoma i.t.p.), na podstawie norm wyżywienia, obowiązujących w wojsku polskim i potrzebne podwody.

a) W tym celu do dowództw dywizji i armji polskich przydzieleni zostaną komisarze cywilni, lub oficerowie prowiantowi ukraińscy, których obowiązkiem będzie zaopatrywać dywizję (armję) w niezbędną ilość artykułów żywnościowych i podwód.

b) W razie niedostarczenia przez Rząd Ukraiński potrzebnych produktów, komisarz cywilny ukraiński w porozumieniu z Intendenturą dywizji (armji) przeprowadza rekwizycję potrzebnych artykułów wśród ludności miejscowej, rozrachowując się kwitami rekwizycyjnymi, opłaconymi i zagwarantowanymi przez Rząd Ukraiński i wystawionymi w dwóch językach: polskim i ukraińskim. Na kwitach winno być zaznaczone: rodzaj oraz waga tuszy czy produktów, a odnośnie podwód i koni - ilość ich i czas zużytkowania. W miarę możliwości za dostarczone podwody płaci się natychmiast pełną należność w wysokości, określonej przez Rząd Ukraiński. Na kwicie ma być zaznaczone, iż podczas rekwizycji wypłacono tylko część należności z wymienieniem sumy i że reszta będzie uiszczona przez Rząd Ukraiński później.

Rząd ukraiński zobowiązuje się dostarczać Wojsku Polskiemu odpowiedniej gotówki w celu bezpośredniej zapłaty mieszkańcom części należności za dostarczone artykuły wedle cen maksymalnych, jakie będą ustalone przez Rząd Ukraiński. Wojsko Polskie będzie kwity rekwizycyjne oraz świadczenia opłacane gotówką premjować: solą, naftą lub innymi środkami pierwszej potrzeby wedle norm instrukcji, które zostaną osobno wydane.

Do jednostek ukraińskich przydzieleni zostaną polscy oficerowie gospodarczy w celu przestrzegania i przeprowadzenia jednolitego premjowania.

c) Artykuły żywnościowe, nie dostarczone przez Rząd Ukraiński, a dostarczone zatem przez Rząd Polski, obrachowane

według przepisanych norm polskich, obciążają Rząd Ukraiński w walucie polskiej według cen, unormowanych dla wojska w Polsce.

d) Czasowy stosunek waluty ukraińskiej do Polskiej, obowiązujący wojska przed zawarciem konwencji finansowej, będzie ustalony przez Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich w porozumieniu z Główną Komendą Wojsk Ukraińskich.

7) W razie zajęcia wyżej wymienionego terenu przez wojska polsko-ukraińskie, lub tylko polskie, Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich rezerwuje sobie prawo zarządzania podczas obecnej akcji wojskowej wszystkimi linjami kolejowymi, przy czem personel kolejowy ukraiński pozostaje na swych stanowiskach. O wypadkach i powodach zwalniania władza ukraińska będzie powiadamiana. Do władz wojsko-kolejowych polskich zostaną w myśl p.4) przydzieleni łącznikowi oficerowie ukraińscy. Rząd ukraiński przystąpi niezwłocznie do organizowania całego aparatu kolejowego w celu przejęcia kolei we własny zarząd. Czas, sposób, kolejność przejęcia zostaną osobnym rozkazem określone. Polskie dowództwo pomaga ukraińskim kolejom taborem, opakiem, smarami i t.p. materiałami, niezbędnymi do eksploatacji i zapewnienia używalności kolei. W celu kontroli prowadzi się ewidencję wszelkich transportów, a także przewozu wszelkiego materiału kolejowego, zgodnie z przepisami, ustalonymi odpowiednimi rozkazami Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich w porozumieniu z Główną Komendą Wojsk Ukraińskich.

8) Z chwilą rozpoczęcia wspólnej ofensywy i zajęcia nowych terenów prawobrzeżnej Ukrainy, położonych na wschód od obecnej linii frontu polsko-bolszewickiego, Rząd Ukraiński organizuje na takich swój zarząd i administrację cywilną i wojskową. Tyły wojsk polskich ochraniać będzie polska żandarmeria polowa i polskie władze etapowe; złuzowanie przez władze ukraińskie nastąpi na zasadzie osobnej umowy po sformowaniu ukraińskiej żandarmerji oraz ukraińskich wojsk etapowych. Na czas pełnienia służby przez żandarmerję polską i wojska etapowe polskie przydzielili się do administracyjnych władz ukraińskich polskich oficerów łącznikowych. Zarząd dotychczas zajętych terenów, które na zasadzie umowy politycznej zostają przyznane Ukraińskiej Republice Ludowej, po-

PILSUDSKI
INSTITUT
ARCHIW
New York

PILSUDSKI
INSTITUT
ARCHIW
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

zostaje na razie w ręku władz polskich, a Rząd Ukraiński organizuje swój aparat administracyjny i, w miarę jego zorganizowania, wchodzi na tych terenach po porozumieniu się z Rządem Polskim przechodzi w ręce Rządu Ukraińskiego.

Z chwilą podpisania obecnej konwencji wznawia się w Kamieńcu Podolskim funkcjonowanie Ukraińskich Centralnych Urzędów Państwowych; Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich niezwłocznie wyda rozkaz, aby miejscowe władze wojskowe i cywilne okazały przytem wszelką pomoc.

9) Po wykonaniu ogólnego planu wspólnej akcji, ewakuacja wojsk polskich z terenu Ukrainy winna rozpocząć się na wniosek jednej ze stron kontraktujących, a techniczne wykonanie ewakuacji nastąpi na zasadzie wzajemnego porozumienia Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich z Główną Komendą Wojsk Ukraińskich.

10) Rząd Ukraiński ponosi koszty wyekwipowania, zaopatrzenia i utrzymania oddziałów ukraińskich, formowanych na terytorjum Polski, którym to Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich, czy to Polskie Ministerstwo Spraw Wojskowych okazało lub okazywać będzie pomoc w produktach, ekwipunku, broni, amunicji i wszelkiego rodzaju materiale wojennym.

11) Na terenach Polski w dalszym ciągu kontynuuje się organizacja ukraińskich oddziałów jak to miało miejsce dotychczas w Brześciu aż do czasu, kiedy organizacja ta będzie możliwa na własnym terenie.

12) Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich zobowiązuje się dostarczyć dla wojsk ukraińskich broni, amunicji, ekwipunku i odzieży w ilości, potrzebnej dla trzech dywizji wedle etatów, przewidzianych dla polskich dywizji ze wszystkimi ich sanitarnymi i innymi tykowymi zakładami i postawić te przedmioty zaopatrzenia do dyspozycji Ukraińskiego Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Artykuły, zamówione lub zakupione przez Rząd Ukraiński zagranicą, a wywiezione, lub przewiezione do miejsca przebywania Armji Ukraińskiej dzięki staraniom Rządu Polskiego, będą zaliczone na rachunek wyżej wymienionych przedmiotów zaopatrzenia.

13) Cała zdobycz kolejowa, za wyjątkiem pociągów pancernych, wziętych w boju, a także inna zdobycz wojenna, oprócz ruchomej, wziętej w

beju, stanowi własność Państwa Ukraińskiego. Szczegóły zostaną określone osobną umową.

- 14) Szczegółowa umowa finansowo-gospodarcza oraz konwencja kolejowa, dotyczące niniejszej konwencji, zostaną dodatkowo zawarte.
- 15) Obie strony mają prawo proponowania zawarcia stałej konwencji wojskowej w chwili, uznanej przez siebie za odpowiednią. Aż do zawarcia nowej obowiązuje konwencja obecna.
- 16) Obydwie strony zobowiązują się niniejszą konwencję utrzymywać w tajemnicy.
- 17) Konwencja ta spisana zostaje w języku polskim i ukraińskim. Obydwa teksty obowiązują. W razie wątpliwości miarodajny jest tekst polski.

Konwencja niniejsza podpisana została w Warszawie, dnia 24. kwietnia 1920 roku.

Ze strony Polskiej przez Majora Walerego Sławka oraz Kapitana Wacława Jędrzejewicza na zasadzie pełnomocnictwa Ministerstwa Spraw Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21. kwietnia 1920 roku Nr 1960 B.P.T.; ze strony ukraińskiej przez generała podporucznika Sztabu Generalnego Sinklera oraz podpułkownika Sztabu Generalnego Didkowskiego na zasadzie pełnomocnictwa Zastępcy Prezesa Rady Ludowych Ministrów Rzeczypospolitej Ukraińskiej z dnia 23. kwietnia 1920 roku Nr. 1931.

Pełnomocnictwa zostały wzajemnie wymienione.

(podpisy:)

(-) Sławek Major.

(-) Sinkler

Generał-Chorąży.

(-) Wacław Jędrzejewicz Kapitan

(-) Didkowski, Podpułk.

R O Z D Z I E L N I K.

1)	Sztab Ścisły.....	2	egz.
2)	I. Zast. Szefa Szt. Gen.....	1	"
3)	II. Zast. Szefa Szt. Gen.....	1	"
4)	Wiceminister Spraw Wojskowych,	1	" (oryg.)
5)	Major Sławek.....	1	"
6)	Min. Spr. Zagr.....	1	"
7)	Zarząd Cywilny Ziemi Wołyń
1 fr. podolskiego.....	1	"
8)	Ewidencja 5.....	13	"

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

WODZĄCY WOJSK POLSKICH
ADJUTANT GŁÓWNY
WARSZAWA

3699 dnia 12/11 1920
Wydruk

123

242

(SZTAB GENER.ŚCISZY)

Oddział III.

Nr.4348-III.S.S.

KOMENTARZE DO KONWENCJI

WOJSKOWEJ MIĘDZY POLSKĄ

A UKRAINĄ.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

W ślad rozkazu Nacz.Dtwa Nr.4286-III.S.S.:

Konwencja wojskowa, zawarta w dn.24.IV.r.b.miedzy Polską a Ukra-
iną, ma na celu:

a) jaknajszybze i sprawne stworzenie armji i państwowości ukra-
ińskiej,

b) zapewnienie armjom polskim, znajdującym się obecnie na Ukra-
inie, bytu gospodarczego,

c) utrzymanie ludności miejscowej od gwałtów i nadużyć, które
operacje wojenne zwykły za sobą pociągać.

Polska i Ukraina są równomiernie zainteresowane, by wytwarzają-
cy się obecnie przychylny stosunek ludności ukraińskiej do wkracza-
jących wojsk nie został zepsuty przez nieroztropne zachowanie się
naszego wojska, toteż należy jaknajściślej przestrzegać punktów wy-
żej wymienionej konwencji, do której, celem wyświeatlenia, dodaje się
następujące komentarze:

ad p.3). Wewnętrznie dotyczy tylko Nacz.Dtwa. W stosunku do dowództw
podwładnych obowiązuje rozkazodawstwo, ustalone przez "Ordre
de Bataille".

ad p.4). Przydział oficerów łącznikowych ze strony Polskiej do do-
wództw ukraińskich leży jedynie w kompetencji Nacz.Dtwa
W.P. - Każdorazowo otrzymują oni szczegółową instrukcję, nor-
mującą ich zakres działania.

Ukraińscy oficerowie łącznikowi wysłani już zostali przez
Nacz.Dtwa Wojsk Polskich do poszczególnych armji, działają-
cych na Ukrainie. Oficerowie, wysłani wprost przez Główną Kwa-
terę atamana Petlury, muszą otrzymać zatwierdzenie przez
Nacz.Dow.W.P. Ich zakres działania i kompetencje kryją się
z normalną czynnością oficerów łącznikowych t.j. utrzymanie
stałej łączności między sprzymierzonymi i wspólnie działają-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New YorkPILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York124
243

cymi dowództwami, a także wyjaśnianie ewentualnych nieporozumień, które zająć mogą między odnośnymi dowództwami. Oficerowie łącznikowi ukraińscy mają jedynie prawo do wglądu w materiał, przedkładany im przez Dowództwa Polskie. Wszelkie sprawy, związane z pojawieniem się powstańców na obszarze armii względnie na przedpolu, winny być załatwiane przy współudziale oficerów łącznikowych ukraińskich. Sprawy personalne i polityczne, związane z pobytem i działalnością oficerów łącznikowych ukraińskich należą do kompetencji oddziałów II. odnośnych dowództw. Do dowództw oddziałów i zakładów niefrontowych ukraińscy oficerowie łącznikowi nie są jeszcze przydzieleni.

ad p.5) Sposób użycia bojowego wojsk ukraińskich zastrzega sobie Nacz. Dow. W.P.

Z chwilą podporządkowania jednostek ukraińskich poszczególnym armiom polskim należy bezwzględnie w myśl wymienionego punktu konwencji wojskowej używać oddziałów ukraińskich jako jednostek bojowych w całości, nie rozdrabniając ich na małe oddziały, aby ludność miejscowa widziała siłę zbrojną ukraińską, odtwarzającą się przy pomocy Państwa Polskiego.

ad p.6) Rząd Ukraiński dotychczas nie jest w możności dostarczyć artykułów żywnościowych, niezbędnych dla wyżywienia wojsk polskich, operujących na Ukrainie.

Celem przeprowadzenia niezbędnych z tego powodu rekwizycji, skierowani są do poszczególnych armii ukraińscy oficerowie prowiantowi.

C ile liczba wysłanych już oficerów prowiantowych nie wystarczy do przeprowadzenia planowych rekwizycji, zabezpieczających wyżywienie całości armii polskiej, oddziały polskie są upoważnione do przeprowadzania samodzielnie rekwizycji, mając jednakże zawsze wzgląd na niezbyt znaczne obciążanie miejscowej ludności i rekwirowanie tylko w stosunku do lokalnych zapasów.

Zasadniczo rekwizycje te powinny być przeprowadzane nie niżej Intendentury Dywizji, jednakże o ile sytuacja bojowa i dyslokacja wojsk na to nie pozwala, są i niższe wojskowe jednostki gospodarcze upoważnione do rekwizycji.

W każdym wypadku zarekwirowane produkty, oddane na użytek oddziałów, nie powinny przekraczać norm obowiązujących w wojsku Polskiem pod osobistą odpowiedzialnością dowódców rekwirujących oddziałów.

Szczegóły, dotyczące sposobu rekwizycji, dalej unormowanie sposobu wypłat i premiowania, wreszcie relacje walutowe będą unormowane specjalną instrukcją, rozdzieloną w większej ilości egzemplarzy.

ad p.7) Szef Kolejnictwa Polowego W.P., względnie przewidziany rozkazem Naczelnego Wodza "Polski Wojskowy Komisarz Komunikacji na Ukrainie" utrzymuje ścisły kontakt z Szefem Komunikacji W.Ukr. i Ministrem Komunikacji Rządu Ukraińskiego.

Wszystkie sprawy wojskowo-kolejowe, dotyczące się ruchu na terenach świeżo zajętych, wypełnienia zobowiązań, przewidzianych w p.7 konwencji wojskowej są uregulowane przez Szefa Kolejnictwa W.P. (Polsk. Wojsk. Komisarza Komunikacyjnego) przy powiadomieniu Szefa Komunikacji W.Ukr. względnie w miarę potrzeby Ukraińskiego Ministra Komunikacji.

Należy kłaść jaknajwiększy nacisk na jaknajszybsze odprowadzenie do kraju naszego własnego szerokotorowego taboru kolejowego, który przeszedł linię frontu z dn. 25. IV. Na terenie obecnie okupowanym używać w najszerszej mierze zdobytego taboru kolejowego, stanowiącego własność Państwa Ukraińskiego.

ad p.8) W chwili obecnej pozostaje dla braku zorganizowanej żandarmerji polowej oraz urządzeń etapowych ukraińskich zabezpieczenie tyłów naszej armji w ręku wojska Polskiego. W czasie kiedy powstaną już ukraińskie władze etapowe należy im całkowicie przekazać służbę policyjną i bezpieczeństwa, pozostawiając wojsku polskiemu jedynie staranie o bezpośrednie bezpieczeństwo linii etapowych.

Polskie władze wojskowe winny wpajać w podwładne im wojska tę zasadę, że nie jest ich zadaniem rozbijanie przemocą ludności ukraińskiej ani rewindykowanie praw właścicie-

11 polskich.

Ekspedycje karne są dozwolone jedynie w razie zbrojnej napaści na wojska polskie i to zawsze pod kierownictwem oficerów, a o ile możności przy współudziale wojsk ukraińskich.

We wszystkich garnizonach należy ustanowić komendy placu obu armii sprzymierzonych. Dca wyższej jednostki taktycznej jest przez to samo komendantem garnizonu, mając przydzielonego oficera łącznikowego miejscowej komendy placu armii sprzymierzonej.

Szczegóły w tej sprawie będą podane osobno.

W miarę postępowania organizacji cywilnych urzędów ukraińskich (tyczy się to tylko terenów na wschód od linii frontu z dn. 24.IV. b.r.) zostaną polscy oficerowie łącznikowi do nich przydzieleni. Obecnie już Nacz.Dtwo przydzielił jednego oficera łącznikowego do Naczelnego Komisarza Ukraińskiego Ziemi Wołyńskiej w Żytomierzu.

ad p.9) Na razie nieaktualny.

ad 10) Wszystkie świadczenia dla wojsk ukraińskich należy oddzielić nie kontować.

Rachunki, kwity, wykazy i inne dowody należy przysyłać do Inspekcji Etapów na Ukrainie po jej sformowaniu.

ad 11). odpada już w chwili obecnej.

ad 12). będzie osobnymi rozkazami uregulowany, o ile będzie dotyczyć dtw armii.

ad 13). Zdobycz warsztatów, zakładów broni, amunicji, prowiantu i odzieży przechodzi na własność Państwa Ukraińskiego.

Wazelka ruchoma zdobycz bojowa pozostaje własnością Państwa Polskiego.

Bez względu na czyją własność przechodzi zdobycz wojenna musi być pewnie zabezpieczona od grabieży zarówno cywilnej, jak i wojskowej; zdobycz obu kategorii może być obecnie przez wojska polskie użytkowana do zaspokojenia niezbędnych potrzeb wojkowych armii polskiej aż do chwili przejęcia przez kompetentne władze ukraińskie.

Należy się kierować zawsze wskazówkami referentów zdobywcy, nadsyłać terminowo do Nacz.Dtwa wykazy o ilości i jakości zdobytych materiałów i przestrzegać pod odpowiedzialnością osobistą dowódców t. zasady, że zdobycz

jenna nigdy nie jest prywatną własnością oddziałów, lecz dobrem państwowem, którego naruszenie i wyzyskiwanie dla własnych celów ponad normy, obowiązujące w Wojsku Polskiem, podpada pod Sąd Polowe.

ad 14), 15), 16), 17) nie wymagają komentarzy.

Za zgodność:
Szef Oddziału III.N.D.

Stankiewicz
Ppułk. Szt. Gen.

Generał p.o. Szefa Sztabu Generaln.

(-) H A L L E R

Generał Podporucznik.

1 załącznik.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ODPIS

Ścisłe Tajne.

KONWENCJA WOJSKOWA
MIĘDZY POLSKĄ A UKRAINĄ.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

- 1/ Niniejsza konwencja wojskowa tworzy integralną część konwencji politycznej z dnia 21 kwietnia 1920 roku, uchwalonej przez Radę Ambasadorów w Paryżu i obowiązuje od dnia zawarcia niniejszej konwencji wojskowej pomiędzy Polską a Ukrainą.
- 2/ Wojska Polskie i Ukraińskie odbywają wojnę na terytorjach, które zostały zajęte przez wojska sprzymierzone.
- 3/ W międzywojnie wojennej polskiej i ukraińskiej przetrwały Polak a Ukrainą.
położonych na zachód od obecnej linii frontu polsko-bolszewickiego, operacje wojskowe odbywają się pod dowództwem dowódców Wojsk Polskich i Ukraińskich pod kierownictwem Dowództwa Wojsk Polskich.
- 4/ Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich przysłało do sztabów operacyjnych wojsk ukraińskich swoich oficerów, a Dowództwo Wojsk Ukraińskich przysłało do sztabów operacyjnych wojsk polskich swoich oficerów, w porozumieniu z Naczelnym Dowództwem Wojsk Polskich, do polskich dowództw, oddziałów, szwadronów i t. p. swoich oficerów i podoficerów.
- 5/ Wojska postawione przez Obojczyce podlegają w sztabach do dyspozycji Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich, użyje do wykonania zadań w stosunku do operacji wojsk ukraińskich potrzebnych na terenie Ukrainy, w celu...

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

127

248

ODPIS

Ścisłe Tajne.

KONWENCJA WOJSKOWA
MIEDZY POLSKA A UKRAINA.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

- 1/ Niniejsza konwencja wojskowa tworzy integralną część konwencji politycznej z dnia 21 kwietnia 1920 roku, wchodzi równocześnie z nią w życie i obowiązuje aż do czasu zawarcia stałej konwencji wojskowej pomiędzy Rządem Polskim a Ukraińskim.
- 2/ Wojska Polskie i Ukraińskie odbywają akcję wspólnie, jako wojska sprzymierzone.
- 3/ W razie wspólnej akcji polsko-ukraińskiej przeciw wojskom sowieckim na terenach prawobrzeżnej Ukrainy położonych na wschód od obecnej linii frontu polsko-bolszewickiego, operacje wojskowe odbywają się po wspólnym porozumieniu się Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich z Główną Komendą Wojsk Ukraińskich pod naczelnem ~~xxx~~ kierownictwem Dowództwa Wojsk Polskich.
- 4/ Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich przydzieli do sztabów operacyjnych wojsk ukraińskich swoich oficerów, a Główna Komenda Wojsk Ukraińskich przydzieli, w porozumieniu z Naczelnym Dowództwem Wojsk Polskich, do polskich dowództw, oddziałów, zakładów itd. swoich oficerów łącznikowych.
- 5/ Wojska postawione przez Główną Komendę Wojsk Ukraińskich do dyspozycji Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich, użyje to Dowództwo ~~WojskxxxPolxxx~~ stosownie do operacyjnych przez siebie określonych potrzeb na terenach Ukrainy, możliwie nie

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

rozdrabniając ich na małe jednostki taktyczne.

W miarę postępu akcji i o ile warunki operacyjne na to pozwolą, na życzenie Głównej Komendy Wojsk Ukraińskich, Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich skupi razem jak najrychlej jednostki ukraińskie i wyznaczy im własny rejon działania i specjalne zadanie strategiczne, w celu oddania ich z powrotem do bezpośredniej dyspozycji Głównej Komendy Wojsk Ukraińskich.

- 6/ Z chwilą rozpoczęcia wspólnej akcji przeciwko bolszewikom, Rząd Ukraiński zobowiązuje się dostarczać w naturze niezbędnych artykułów żywnościowych dla Armji Polskiej, operującej na tym terenie w ilości zgodnie z planem operacyjnym (główne artykuły: mięso, tłuszcze, mąka, zboże, kasza, ziemniaki, cukier, owies, siano, słoma itp.), na podstawie norm wyżywienia obowiązujących w Wojsku Polskim = i potrzebne podwody.

a/ W tym celu do Dowództw dywizji i armji polskich przydzieleni zostaną komisarze cywilni, lub oficerowie prowiantowi ukraińscy, których obowiązkiem będzie zaopatrywać dywizję (armję) w niezbędną ilość artykułów żywnościowych i podwód.

b/ W razie niedostarczenia przez Rząd Ukraiński potrzebnych produktów, komisarz cywilny ukraiński, w porozumieniu z intendenturą dywizji (armji), przeprowadza rekwizycję potrzebnych artykułów wśród ludności miejscowej, rozrachowując się kwitami i rekwizycyjnymi, opłacanymi i zagwarantowanymi przez Rząd Ukraiński i wystawionymi w dwóch językach: polskim i ukraińskim. Na kwitach winno być zaznaczone: rodzaj oraz waga tuszy czy produktów, a odnośnie podwód i koni = ilość ich i czas użytkowania. W miarę możliwości za dostarczone podwody płaci się natychmiast pełną należność w wysokości określonej przez Rząd Ukraiński. Na kwicie ma być zaznaczone, iż podczas rekwizycji wypłacono tylko część należności, z wymienieniem sumy, i że reszta będzie uiszczoną przez Rząd Ukraiński później.

Rząd Ukraiński zobowiązuje się dostarczać Wojsku Polskiemu odpowiedniej gotówki w celu bezpośredniej zapłaty mieszkańcom części należności za dostarczone artykuły wedle cen maksymalnych, jakie będą ustalone przez Rząd Ukraiński. Wojsko Polskie będzie kwity rekwizycyjne oraz świadczenia opłacane gotówką premjować: solą, naftą lub innymi środkami pierwszej potrzeby wedle norm i instrukcji, które zostaną osobno wydane.

Do jednostek ukraińskich przydzieleni zostaną polscy oficerowie gospodarczy w celu przestrzegania i przeprowadzenia jednolitego premjowania.

c/. Artykuły żywnościowe, nie dostarczone przez rząd ukraiński, a zatem dostarczone przez Rząd Polski, obrachowane według przepisanych norm polskich, obciążają Rząd Ukraiński w walucie polskiej według cen unormowanych dla wojska w Polsce.

d/. Czasowy stosunek waluty Ukraińskiej do Polskiej, obowiązujący wojska przed zawarciem konwencji finansowej, będzie ustalony przez Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich w porozumieniu z Główną Komendą Wojsk Ukraińskich.

7/. Wrazie zajęcia wyżej wymienionego terenu przez wojska polsko Ukraińskie, lub tylko polskie, Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich rezerwuje sobie prawo zarządzania podczas obecnej akcji wojskowej wszystkimi linjami kolejowymi, przy czym personel kolejowy ukraiński pozostaje na swych stanowiskach. O wypadkach i powodach zwalniania władza ukraińska będzie powiadamiana. Do władz wojskowo kolejowych polskich zostaną w myśl punktu 4. przydzieleni łącznikowi oficerowie ukraińscy. Rząd Ukraiński przystąpi niezwłocznie do organizowania całego aparatu kolejowego, w celu przejęcia kolei we własny zarząd. Czas, sposób, kolejność przejęcia zostaną osobnym układem określone. Polskie Dowództwo pomaga Ukraińskim kolejom taborem, opałem, smarami i t.p.

materiałami potrzebnymi do eksploatacji i zapewnienia używalności kolei. W celu kontroli prowadzi się ewidencję wszelkich transportów, a także przewozu wszelkiego materiału kolejowego, zgodnie z przepisami ustalonymi odpowiednimi rozkazami Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich w porozumieniu z Główną Komendą Wojsk Ukraińskich.

- 8/. Z chwilą rozpoczęcia wspólnej ofensywy i zajęcia nowych terenów prawobrzeżnej Ukrainy, położonych na Wschód od obecnej linii frontu polsko-bolszewickiego, Rząd Ukraiński organizuje na takowych swój zarząd i administrację cywilną i wojskową. Tyły wojsk polskich ochraniać będzie polska żandarmerja polowa i polskie wojska etapowe; zluźnienie przez władze ukraińskie nastąpi na zasadzie ostatniej umowy po sformowaniu Ukraińskiej żandarmerji oraz ukraińskich wojsk etapowych. Na czas pełnienia służby przez żandarmerję polską i wojska etapowe polskie przydzielili się do ukraińskich administracyjnych władz polskich oficerów łącznikowych. Zarząd dotychczas zajętych terenów, które na zasadzie umowy politycznej zostają przyznane Ukraińskiej Republice Ludowej, pozostaje narazie w rękach władz polskich, a Rząd Ukraiński organizuje swój aparat administracyjny i, w miarę jego zorganizowania, władza na tych terenach w porozumieniu się Rządem Polskim przechodzi w ręce Rządu Ukraińskiego.

Z chwilą podpisania obecnej konwencji, wznawia się w Kamieńcu Podolskiem funkcjonowanie Ukraińskich Centralnych Urzędów Państwowych; Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich niezwłocznie wyda rozkaz, aby miejscowe władze wojskowe i cywilne okazały przytem wszelką pomoc.

- 9/. Po wykonaniu ogólnego planu wspólnej akcji, ewakuacja wojsk polskich z terenu Ukrainy winna rozpocząć się na wniosek jednej ze stron kontraktujących, a techniczne wykonanie ewakuacji nastąpi na zasadzie wzajemnego porozumienia Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich z Główną Komendą Wojsk Ukraińskich.

- 10/. Rząd Ukraiński ponosi koszt wyekwipowania, zapotrzenia

i utrzymania oddziałów Ukraińskich, formowanych na terytorjum Polski, którym czy to Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich, czy Polskie Ministerstwo Spraw Wojskowych okazało lub okazywać będzie pomoc w produktach, ekwipunku, broni, amunicji i wszelkiego rodzaju materiale wojennym.

- 11/. Na terenach Polski w dalszym ciągu kontunuuje się organizacja Ukraińskich oddziałów, jak to miało miejsce dotychczas w Brześciu, aż do czasu, kiedy organizacja ta, będzie możliwa na własnym terenie.
- 12/. Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich zobowiązuje się dostarczyć dla wojsk ukraińskich broni, amunicji, ekwipunku i edzieży w ilości potrzebnej dla trzech dywizji wedle etatów przewidzianych dla polskich dywizji ze wszystkimi ich sanitarnymi i innymi tyłowymi zakładami i postawić te przedmioty zaopatrzenia do dyspozycji Ukraińskiego Ministerstwa Spraw Wojskowych.
Artykuły zamówione, lub zakupione przez Rząd Ukraiński za granicą, a wywiezione lub przewiezione do miejsca przebywania armji Ukraińskiej, dzięki staraniem Rządu Polskiego, będą zaliczone na rachunek wyżej wymienionych przedmiotów zaopatrzenia.
- 13/. Cała zdobycz kolejowa, za wyjątkiem pociągów pancernych wziętych w boju, a także inna zdobycz wojenna, ~~xxx~~oprócz ruchomej wziętej w boju, - stanowią własność państwa Ukraińskiego. Szczegóły zostaną określone osobną umową.
- 14/. Szczegółowa umowa finansowa - gospedarcza, oraz konwencja kolejowa, dotyczące niniejszej konwencji zostaną dodatkowo zawarte.
- 15/. Obie strony mają prawo zapreponowania zawarcia stałej konwencji wojskowej w chwili uznanej przez siebie za odpowiednią.
Aż do zawarcia ^{nowej} ~~umowy~~ - obowiązuje konwencja obecna.
- 16/. Obydwie strony zobowiązują się niniejszą konwencję utrzymać w tajemnicy.
- 17/. Konwencja ta spisana zostaje w języku polskim i ukraińskim. Obydwa teksty obowiązują.

Wrazie wątpliwości miarodajny jest tekst polski.

Konwencja niniejsza podpisana, została w Warszawie, dnia
24. Kwietnia 1920 r.

ze strony polskiej przez majora Walerego Skława, oraz
Kapitana Wacława Jedzejewicza, na zasadzie pełnomocnictwa
Ministerstwa Spraw Wojskowych Rzeczypospolitej Pol-
skiej z dnia 21. Kwietnia 1920 roku Nr. 1960 B.P.T. ;
ze strony Ukraińskiej przez Generała-podporucznika
Sztabu Generalnego Sinklera oraz podpułkownika Sztabu
Generalnego ~~Rikks~~ Didkowskiego, na zasadzie pełnomocnictwa
Zastępcy Prezesa Rady Ludowych Ministrów Rzeczypospo-
litej Ukraińskiej z dnia 23. Kwietnia 1920 roku Nr. 1931.
Pełnomocnictwa zostały wzajemnie wymienione.

/:podpis:/

1-1 Sławek Major

/-/ Sinkler Generał-chor-
raży.

/-/ Wacław Jędrzejewicz Kapitan

/-/Didkowski- Podpułkownik.

Za zgodność z oryginałem:

nam: *Franklin*

Rozdzielnik:

1/ Sztab Seisły=====1 egz.
2/ I Zast.Szefa Szt.Gen.=1
3/II " " " " =1 "
4/ Vice Minister Spr.Wojs=1 egz.
5/ Major Sławek=====1 "
6/ Min.Spr.Zagr.=====1 "
7/ Zarząd Cywilny Ziemi Wołynia i Fr.Podol.==1 "
8/ Ewidencja 5.=====3 " rezerwy.

133

254